

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	29575 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.04.2024 р.

Справа № 0311/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07.1 "Управління та адміністрування" у складі:

Шалімова Наталія Станіславівна – головуєчий,

Антонюк Олена Ростиславівна,

Антюшко Дмитро Петрович,

Вагонова Олександра Григорівна,

Загірняк Денис Михайлович,

Коваленко Юлія Михайлівна,

Кузьмак Олена Миколаївна,

Лаврененко Валентина Віталіївна,

Люта Ольга Василівна,

Рак Михайло Ігорович,

Фесенко Валерія Валеріївна,

Шевченко Інна Юріївна,

за участі запрошених осіб:

Савастєєва Оксана Миколаївна – гарант ОП,

Танклевська Наталія Станіславівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29575
Назва ОП	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма має чітко визначену мету, що полягає у підготовці конкурентоспроможних та інноваційно-орієнтованих фахівців, здатних до розв'язання складних спеціалізованих завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування в умовах невизначеності та глобальних трансформацій. Особливостями програми є формування спеціалістів з новим перспективним способом аналітичного мислення, здатних генерувати знання та навички на базі сучасної університетської освіти, яка поєднує навчання з дослідницькою діяльністю, що формує креативних фінансових аналітиків широкого профілю. Цілі ОП в повній мірі відповідають місії та стратегії ЗВО.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, а саме: здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників, академічної спільноти.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР підтверджує, що цілі ОП та програмні результати навчання формуються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм. Зокрема, були впроваджені нові освітні компоненти на основі аналізу сучасних тенденцій розвитку спеціальності, а також здійснено оновлення навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів. При формулюванні мети ОП відображено галузевий аспект. Під час формулювання цілей ОП було враховано досвід провідних вітчизняних ЗВО, зокрема Київського національного університету імені Тараса Шевченка, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Національного університету "Одеська політехніка", Одеського національного економічного університету, Національного університету "Чернігівська політехніка".

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Обсяг обов'язкових освітніх компонент, спрямованих на здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, складає 176 кредитів ЄКТС (73,3 %), обсяг вибіркового ОК складає 64 кредити ЄКТС (26,7 %), що відповідає вимогам Стандарту ВО за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми дає можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. При цьому ГЕР погоджується із твердженням ЕГ про те, що у структурно-логічній схемі освітньої програми не відображено послідовність вивчення ОК 3, ОК 6, ОК 9, ОК 16, ОК18, ОК 27, ОК 28. Окрім того, зміст екзаменаційного білету атестаційного іспиту, що включає розділи «Теорія грошей», «Теорія кредиту», «Фінанси», «Банківська система» не дозволяє в повній мірі перевірити набуття інтегральної компетентності відповідно до стандарту ВО за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає предметній області, визначеної стандартом ВО за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що структура освітньої програми дає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти освітніх компонентів із Каталогу дисциплін за вибором, складеного для певної ОП; з блоку дисциплін, які забезпечують поглиблену підготовку здобувача в межах обраної ОП, а також дисципліни з іншої ОП, але того ж рівня вищої освіти. Включення до вибіркового блоку дисциплін, які викладаються англійською мовою, потребує здійснення заходів щодо покращення мовної підготовки здобувачів вищої освіти.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку, яка включає такі види практик: навчальна – 3 кредити ЄКТС, виробнича – 4,5 та 6 кредитів ЄКТС. Навчальна та виробничі практики забезпечені РПВП, які розміщені на сайті ОНУ <http://surl.li/qrkxc>. Здобувачі вищої освіти мають також право проходження практики онлайн з наступним оформленням щоденника, звіту з практики та його захисту перед комісією.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР підтверджує, що освітня програма дає змогу здобувачам вищої освіти оволодіти тими соціальними навички (softskills), що зумовлені цілями ОП. На думку ГЕР доцільно в силабусах ОК зазначати опанування якими soft skills передбачено в рамках вивчення відповідної дисципліни.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та її окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та ПРН. При цьому ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо доцільності опитування здобувачів вищої освіти про достатність часу для навчальних занять на день та часу на виконання завдань самостійної роботи.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що критерії прийому на навчання у рамках обраної освітньої програми є чіткими та доступними, і вони розміщені на офіційному веб-сайті Одеського національного університету імені І.І. Мечникова в розділі, призначеному для абітурієнтів [<http://surl.li/curzj>].

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР підтверджує, що вступ на навчання відбувається на основі результатів мультипредметного тесту із врахуванням таких коефіцієнтів: українська мова – 0,35, математика – 0,4, а також історія України / іноземна мова / біологія / фізика / хімія – 0,25. З урахуванням специфіки спеціальності та ОП "Фінанси, банківська справа та страхування" найвищий коефіцієнт застосовується до математики.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В Університеті визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, які регламентуються Положенням про реалізацію права на академічну мобільність [<http://surl.li/gzipt>], Положенням про організацію освітнього процесу [<http://surl.li/gmxxm>] та Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін [<http://surl.li/gvhtk>]. Враховуючи, що на освітній програмі "Фінанси, банківська справа та страхування" відсутні приклади участі здобувачів вищої освіти в програмах академічної мобільності, потребує активізації робота по інформуванню студентів про існуючі програми, в т.ч. віртуальної академічної мобільності.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що регламентуються Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова [<http://surl.li/lpwmn>]. Проте, на ОП "Фінанси, банківська справа та страхування" існують поодинокі приклади визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Аналіз інформації, представленої у ВСО ОП та звіті ЕГ дає підстави стверджувати, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, а також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Поєднання традиційних форм та інтерактивних методів навчання, зокрема використання сервісу Kahoot, сприяє досягненню програмних результатів навчання освітньої програми. Здобувачі вищої освіти щосеместрово проходять анонімні онлайн опитування за анкетами «Якість освітньої програми», «Якість освіти» <http://surl.li/qqhda>, <http://surl.li/qqhdv>.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ГЕР відмічає, що усім учасникам освітнього процесу надається чітка та повна інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку оцінювання кожного освітнього компоненту ОП. Дана інформація представлена у робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах ОК, що розміщено у вільному доступі на сайті кафедри (<http://surl.li/qrong>).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ГЕР відмічає той факт, що ЗВО ефективно забезпечує ефективне поєднання навчання і досліджень. Необхідно відмітити, що НПП та здобувачі вищої освіти беруть участь у виконанні НДР, зокрема «Дослідження фінансових інституцій та інструментів розвитку держави, територій та суб'єктів господарювання: теоретичні, методологічні та практичні аспекти» (керівник д.е.н., доцент Савастєєва О.М). Кафедрою фінансів і обліку проводяться дві МНПК «Перспективи регулювання соціально-економічних процесів в Україні» і «Дослідження фінансових інституцій та інструментів розвитку держави, територій та суб'єктів господарювання: теоретичні, методологічні та практичні аспекти». Здобувачі вищої освіти залучені до НДР в рамках роботи наукових студентських гуртків «Фінансист» (керівник Бутенко В.В., к.е.н., доц.) та «Міжнародний банкінг» (керівник Продан Т.Я., к.е.н., доц.)

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що НПП, які задіяні до реалізації ОП, оновлюють зміст робочих програм навчальних дисциплін, а також навчально-методичних матеріалів на основі наукових досягнень та сучасних практик у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Як позитивний момент необхідно відміти практику впровадження в освітній процес результатів наукових досліджень, стажувань та підвищення кваліфікації НПП. При цьому, ГЕР вважає за доцільне рекомендувати використовувати англійськомовні літературні джерела при вивченні навчальних дисциплін.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР підтверджує, що в ЗВО затверджено Стратегічні пріоритети розвитку на 2020-2025 рр., якими передбачено забезпечення взаємозв'язку із навчанням, викладанням та науковими дослідженнями. Академічна мобільність НПП переважно реалізується в рамках програм «Еразмус+» . Незважаючи на те, що Університет має понад 210 двосторонніх угод з університетами, організаціями, викладачами, приклади академічної мобільності здобувачів вищої освіти на ОП "Фінанси, банківська справа та страхування" відсутні.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Аналіз змісту силабусів дає підстави стверджувати, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та дають можливість встановити досягнення здобувачами вищої освіти ПРН, визначених ОП. Слід відмітити, що інформація про контрольні заходи, критерії оцінювання є доступною для учасників освітнього процесу, розміщена на сайті університету, сайті факультету та випускової кафедри. Окрім того, НПП на першому занятті з дисципліни ознайомлюють здобувачів вищої освіти зі змістом робочої програми, критеріями оцінювання знань, видами контрольних заходів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР підтверджує, що атестація здобувачів здійснюється у формі атестаційного екзамену за спеціальністю, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що в ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується тим, що прийняття екзаменів здійснюється двома викладачами. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регламентуються Положенням про політику та порядок врегулювання конфліктних ситуацій в ЗВО.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР підтверджує, що забезпечення академічної доброчесності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. В Університеті питання дотримання принципів академічної доброчесності регламентується такими внутрішніми нормативними документами: Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу (<http://surl.li/lydes>), Положення про внутрішню систему забезпечення якості в ЗВО (<http://surl.li/gqtss>), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://surl.li/gnpst>). Університет популяризує академічну доброчесність шляхом інформаційної роботи викладачів зі здобувачами; проведення вебінарів щодо академічної доброчесності. Перевірка курсових робіт, тез, статей на плагіат здійснюється за допомогою програми Unicheck.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та зазначає, що професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП «Фінанси, банківська справа та страхування», та їх практичний досвід забезпечує досягнення цілей та ПРН, визначених цією програмою. При цьому, ГЕР підтверджує, що протягом останніх 5 років у викладача ОК 6 відсутні публікації, ОК 19, 21, 25 - опубліковані тези за результатами конференцій, ОК 24 - 2 фахові статті, ОК 23 – три статті. Слід відмітити, що дана практика суперечить п. 35 Ліцензійних умов, де зазначається, що НПП повинні мати щонайменше п'ять публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science, протягом останніх п'яти років.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ГЕР підтверджує, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та здійснюються відповідно до Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Одеського національного університету імені І.І. Мечникова та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<http://surl.li/gmxwy>). Під час проведення конкурсу на посади викладачів враховується ряд показників, а саме: наявність відповідної вищої освіти; наявність і рівень наукового ступеня; наявність і рівень вченого звання; загальна кількість наукових праць, методичних праць; підвищення кваліфікації; наявність щонайменше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР констатує активне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема в частині перегляду ОП, надання баз практики, проведення гостьових лекцій, формування тематики кваліфікаційних робіт. ГЕР

вважає доцільним рекомендувати розширити бази для стажування НПП відповідно до специфіки ОК, зокрема здійснювати на систематичній основі підвищення кваліфікації на базі підприємств, банківських установ, страхових організацій, професійних учасників фондового ринку.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР зазначає, що при реалізації ОП здійснюється активне залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до конференцій, круглих столів, тренінгів. До аудиторних занять були залучені: фінансовий директор ТОВ Промислово-будівельна компанія «Інтербуд», керівник Центрального відділення ПАТ «МТБ Банк» у м. Чорноморськ, начальник управління персоналу Головного управління Державної податкової служби України, начальник Управління видатків бюджетів та міжбюджетних відносин Головного управління Державної казначейської служби України в Одеській області.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ГЕР відмічає проведення систематичної роботи ЗВО, спрямованої на сприяння професійному розвитку викладачів, як через власні програми підвищення кваліфікації, так і у співпраці з іншими організаціями. Як позитивний аспект слід відмітити той факт, що викладачі, задіяні до реалізації ОП, мають досвід проходження зарубіжного стажування, а саме: Касьянова В. (Erasmus Mobility, Хорватія, 2021), Дем'янчук М. (Higher School of Social and Economic in Przeworsk, Польща, 2019; Варшавському університеті, Польща, 2023), Савастеева О. (Балтійський науково-дослідний інст-т проблем трансформації екон. простору, м.Рига, Латвія, 2023), Радченко О. (Університет фінансів, бізнесу та страхування, Софія, Болгарія, 2021) та ін.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР підтверджує, що в ОНУ ім. І.І. Мечникова наявна система матеріального та морального заохочення науково-педагогічних працівників щодо розвитку викладацької майстерності через такі форми: надбавку за високі досягнення в праці у розмірі до 50%, а також разове преміювання; призначення стипендії імені Л.Х. Калустяна для молодих вчених; преміювання гарантів за успішне проходження акредитаційних процедур, преміювання за публікації наукових статей у виданнях наукометричних баз даних Scopus і WoS та ін.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР констатує, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також наявне навчально-методичне забезпечення освітньої програми дозволяють забезпечити досягнення цілей та програмних результатів навчання освітньої програми "Фінанси, банківська справа та страхування".

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР зазначає, що в ОНУ імені І.І. Мечникова створені умови для безоплатного доступу учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для освітнього процесу в межах ОП. Студенти та науково-педагогічні працівники мають можливість користуватися мережею Wi-Fi, електронними ресурсами бібліотеки та наукометричними базами даних Web of Science та Scopus.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ГЕР відмічає, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Так, в Університеті наявні бомбосховища, обладнані партами, стільцями, запасами питної води, аптечками та постійно діючим інтернет-зв'язком.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтверджує, що в Університеті створені умови для надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою "Фінанси, банківська справа та страхування".

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ОНУ імені І.І. Мечникова створено необхідні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема наявні пандуси, ліфти, конструктори меблів та спеціальні вбиральні для осіб з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР зазначає, що в ЗВО існують чіткі та зрозумілі правила вирішення конфліктних ситуацій, що регламентуються Положенням про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР зазначає, що в Університеті розроблена внутрішня нормативна база, що регламентує процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, зокрема Положення про організацію освітнього процесу (наказ від 31.08.2022 р. № 51-02 <http://surl.li/gmxxm>), Положення про освітні програми (наказ від 31.08.2022 р. № 51-02 <http://surl.li/gqtsj>), Політика забезпечення якості ВО (наказ від 27.02.2020 р. № 21-02 <http://surl.li/mlcqa>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості (наказ від 22.06.2018 р. № 1555-18 <http://surl.li/gqtss>), Положення про моніторинг якості освіти (наказ від 16.12.2020 р. № 186-02 <http://surl.li/lsszm>), Положення про організацію і проведення опитування ЗДВО (наказ №161-02 від 30.10.2020 р. <http://surl.li/mkgdv>). ЗВО послідовно дотримується визначених внутрішньої нормативною базою процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР підтверджує, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР зазначає, що роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості через відповідні форми, а саме: анкетування та обговорення змісту і реалізації ОП "Фінанси, банківська справа та страхування". Пропозиції роботодавців враховуються при перегляді та удосконаленні освітньої програми, що дозволяє забезпечити відповідність змісту ОП вимогам сучасного ринку праці.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В ЗВО наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників, що здійснюється відділом (бюро) сприяння працевлаштування випускників та студентів. Кафедра обліку і фінансів підтримує зв'язки із випускниками ОП, аналізуючи їх кар'єрний шлях, запрошуючи їх для проведення відкритих лекцій.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ГЕР зазначає, що інституційна структура система забезпечення якості закладу вищої освіти ОНУ ім. І.І. Мечникова включає кілька рівнів, зокрема: рівень університету; рівень факультету та рівень кафедри. Врахування зауважень та

пропозицій різних груп стейкхолдерів дозволяє вчасно виявити недоліки та впровадити заходи щодо їх усунення.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП «ФБСС» першого (бакалаврського) є первинною. При цьому, слід зазначити, що зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій враховуються під час перегляду освітньої програми.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та підтверджує, що в Університеті сформована культура якості як система спільних цінностей, що визначає якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як відповідальність усієї спільноти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР зазначає, що в ОНУ імені І.І. Мечникова наявні чіткі, зрозумілі правила і процедури, що регламентують права обов'язки учасників освітнього процесу. Документи внутрішньої нормативної бази оприлюднені на сайті університету та є у відкритому доступі для усіх учасників освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Враховуючи дані відомостей про самооцінювання ОП, звіту ЕГ, ГЕР відмічає, що в ОНУ імені І.І. Мечникова відповідно до внутрішньої нормативної бази наявна практика щодо оприлюднення проєктів ОП із метою отримання зауважень та пропозиції внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР зазначає, що усі зацікавлені особи на сайті кафедри обліку і фінансів ОНУ імені І.І. Мечникова можуть у вільному доступі отримати вичерпну інформацію про ОП “Фінанси, банківська справа та страхування” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Проте ГЕР, погоджуючись з рекомендаціями ЕГ, вважає доцільним удосконалення наповнення сайту кафедри, зокрема в частині розміщення тематики курсових робіт.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано включити до робочої групи ОПП випускників освітньої програми, що дозволить врахувати тенденції розвитку ринку праці, а також сильні та слабкі сторони ОП. Рекомендовано при перегляді ОП долучати представників сфери страхування, що дозволить врахувати вимоги сучасного страхового ринку та сприятиме удосконаленню освітньо-професійної програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ в частині: необхідності чіткого відображення причинно-наслідкових зв'язки між ОК в редакції ОП 2024 р.; перегляду змісту та структури програми атестаційного екзамена та екзаменаційного білету з метою забезпечення досягнення здобувачами вищої освіти інтегральної компетентності; забезпечення належного оформлення документів, зокрема індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, посилення англійської підготовки здобувачів вищої освіти; перегляду змісту виробничої практики з точки зору забезпечення послідовності закріплення результатів навчання здобувачами у сфері фінансів, банк. справи та страхування. Окрім того, ГЕР рекомендує розглянути можливість щодо запровадження автоматизованої системи формування індивідуальної освітньої траєкторії, а також при опитуванні студентів включити запитання щодо рівня їх задоволеності обсягом часу, виділеним для виконання завдань самостійної роботи.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ щодо доцільності проведення заходів з популяризації неформальної освіти та інформування студентів про можливості зарахування результатів отриманих в неформальній освіті. Окрім того, ГЕР рекомендує формувати бази ресурсів неформальної освіти за кожною освітньою програмою з відповідним відображенням інформації на сайті кафедри на сторінці освітньої програми та надавати в силабусах інформацію щодо можливостей перезарахування результатів навчання, які отримані здобувачами у неформальній освіті;

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР рекомендує здійснювати заходи, спрямованих на активізацію академічної мобільності шляхом: використання Collaborative Online International Learning (COIL); формування резерву осіб, які є потенційними учасниками програм академічної мобільності, здійснення з ними цілеспрямованої роботи та надавати їм відповідну підтримку шляхом організації мовних курсів, консультацій тощо; проведення зустрічей (тренінгів, семінарів) зі здобувачами вищої освіти, які мають успішний досвід академічної мобільності. Окрім того, ГЕР рекомендує використовувати англійські інформаційні джерела при вивченні освітніх компонентів ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ щодо необхідності перегляду структури та змістовного наповнення екзаменаційних білетів з атестаційного екзамену за спеціальністю, з обов'язковим включенням практичних завдань, які дозволять в повній мірі перевірити досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньої програмою. Окрім того, ГЕР рекомендує розглянути можливість запровадження анонімного оцінювання робіт здобувачів вищої освіти та залучення зовнішніх екзаменаторів.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ щодо доцільності активізації наукової публікаційної активності НПП, в тому числі у наукометричних базах Scopus і Web of Science, а також забезпечення відповідності тематики наукових публікацій профілю дисциплін, що викладаються. Окрім того, ГЕР відмічає доцільність подальшої роботи щодо залучення роботодавців для спільного виконання науково-дослідних робіт, а також використовувати можливості співпраці з роботодавцями щодо стажування НПП відповідно до специфіки ОК, зокрема здійснювати на систематичній основі їх підвищення кваліфікації на базі підприємств, банківських установ, страхових організацій, професійних учасників фондового ринку.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо доцільності розширення пакету програмного забезпечення при викладанні дисциплін фахового спрямування, що дозволить підвищити рівень практичних навичок здобувачів освіти.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ. Окрім того, ГЕР рекомендує здійснювати інформування здобувачів вищої освіти про зміни, що були внесені до ОПП, а також про управлінські рішення, що були впроваджені за результатами опитування студентів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ щодо зазначення на сайті Університету термінів обговорення проєкту ОП, а також удосконалення наповнення сайту кафедри, зокрема в частині розміщення тематики курсових робіт

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАЛІМОВА НАТАЛІЯ СТАНІСЛАВІВНА